

Bokréta

AZ „ARANY JÁNOS-KÖR“ KÖZLÖNYE.

KÖLTEMÉNYEK PRÓZÁBAN.

Turgenyev Ivántól.

I.

Necessitas, Vis, Libertas.

Egy magas, esontos aggnő, vasabrázattal és me-
rev tompa tekintettel sietve halad tova és egé-
szen kiaszott keze egy más női alakot tol előre.

Ez a másik hatalmas növésű és jótermetű;
ízmai erősek és nyakán piciny fejecske van. —
Vak. — Maga előtt egy nyulánk lánykát kerget.

E lánykának szemei tiszták; ellentáll, hátrafordul,
fémeli gyöngé, csinos kezét. — Arcára türelmetlenség
és bátorság van vésvé. — Nem akar engedelmeskedni,
nem akar menni, ahová azok taszítják. . . .

És mégis engednie és mennie kell. —

Necessitas, Vis, Libertas. —

II.

„Mily szépek s mily frissek valának a rózsák.“

Régesrégen olvastam, valahol egy költeményt. —
Csakhamar elfelejtettem . . . de az első sor jól meg-
maradt emlékezetemben:

„Mily szépek s mily frissek valának a rózsák“ . . .

Most tél van; a fagy mintegy sötét takaró vonta
be az ablakot; a homályos szobában csak egy gyertya
ég — Összezsugorodva egy szegletbe huzódom meg,
de fejembe szüntelenül zúg:

„Mily szépek s mily frissek valának a rózsák“ . . .

Ugy tetszik nekem mintha egy falusi ház alacsony
ablaka előtt volnék. — A nyári est lassan tűnedezik
és éjjellé változik; az enyhe lég rezeda és hársvirágtól
illatozik . . . az ablakban fejét vállára hajtva s kar-
ján támaszkodva egy fiatal lányka ül . . . némán és
révedezve az égre tekint, mintha az első csillag meg-
jelenését várná. Mily őszinte lelkesedéssel telvék e sze-
mek, mily megható ártatlanok e mosolyra nyílt ajkak,
mily csendesen hullámszik a még nem egészen kifejlett,
még semmi által sem izgatott kebel, mily szépek s mily
gyöngédek ez ifju arc vonásai! — Nem merem őt meg-

szólítani, pedig hogy szeretem, hogy dobog a szívem. —

„Mily szépek s mily frissek valának a rózsák“ . . .

És a szoba mind sötétebb lesz. — A leégett gyer-
tya perceg, az alacsony födél alatt futó árnyak lebegnek
tova, a fal között a hideg csikorog rémesen s úgy tet-
szik nekem mintha haragos félelmes susogást halla-
nék . . .

„Mily szépek s mily frissek valának a rózsák“ . . .

Más képek merülnek fel előttem . . . Vidám falú-
si és családi élet zaját hallom. — Két egymásra hajló
szőke fejecske tekint merészen rám, piros ajkaik vissza-
tartott nevetéstől mosolyognak, cirogató kezeik egymás-
ba fonodnak, gyöngé kedves hangjuk egymásba vegyül
és egy kissé távolabb, a szomorú ház belsejében más fia-
tal kezek egy régi pianino billentyűit látszanak érin-
teni és a Lanner-keringő nem hangozza át a Sammo-
vár zugását. —

„Mily szépek s mily frissek valának a rózsák“ . . .

A gyertya föllobog és elalszik . . . Ki köhög itt
oly rekedten és tompán? Lábaimnál összezsugorodva
egyedüli társam, vén kutyám fekszik . . . reszket és
borzad . . . Én fázom . . . megdermedek . . . és mind-
nyájan halottak . . . halottak . . .

„Mily szépek s mily frissek valának a rózsák“ . . .

III.

Mascha.

Mikor Pétervártt voltam — sok év telt el már
azóta — valahányszor bérkocsit fogadtam, mindig be-
szélgetésbe ereszkedtem a kocsissal. — Az éjjeli kocsi-
sokkal szerettem különösen mulatni, szegény parasztok
azok a vidékről, kik szerény kereset reményében jöt-
tek a fővárosba kis sárga szánjukkal és szegényes
lovaikkal. —

Ily kocsissal utaztam ismét egyszer . . . Nagy,
derék, szép alkatú alig 20 éves ifjú volt. — Szemei
kékek, arca piros vala. — Homlokára lehuzott sapkája
alól sűrűen omlottak alá göndör fürtjei. — Óriás vállait
kicsiny rongyos ruha takarja. —

A kocsisnak még alig pelyhező arca sötét és szo-

morú. — Beszélgetni kezdtem vele. Hangjából is mély szomorúság látszék. —

„Mi a bajod barátom? kérdém. Miért vagy oly lehangolt? Valami bánat nyomja tán szívedet?“

Az ifjú nem felelt mindjárt. —

„Igen, úram, igen felel végre. — Bánat az, olyan a minél nagyobb nem lehet. — A feleségem halt meg.“ —

„És te oly nagyon szeretted feleségedet?“ Az ifjú nem fordult hozzám; csak a fejét hajtotta meg egy kevésbé. —

Szerettem, úram, szerettem. — Nyolc hónap telt már el azóta . . . de feledni? . . . Folyton emészti szívemet . . . És miért kellett neki meghalni? Hiszen oly fiatal, olyan egészséges volt! — . . . És egyszerre csak elragadja a halál.“

„Es jó is volt, úgy-e?“

„Ah, úram!“ válaszolt mély sóhajjal, mily boldogul éltünk együtt! Es ő nélkülem halt meg. — Mikor megtudtam, hogy eltemették, hazasiettem azonnal. — Mikor megérkeztem éjfél elmúlt volt már. — Bemegyek kunyhómba, megállok szobám közepén és kiáltom halkán: „Mascha, hé Mascha!“ Csak a tücsök cirpelt . . . Aztán sirni kezdtem és kezeimmel a földet kezdém ütni . . . Oh, te telhetetlen keble a földnek! . . . Elnyelted őt! . . . Falj fel most engem is . . . Ah Mascha; . . .“

„Mascha!“ kiált fel ismét . . . És anélkül, hogy kezeiből a gyeplőt kibocsátaná, letörlé keztyűjével könnyeit, vállat vont, és egy szót sem szólt többé. —

Mikor elhagytam szánját, egy kis borraivalót adtam neki. — Sapkáját levéve mélyen meghajolt, és csendesen haladt tova a magányos utca egyenletes hősikján, mely fölött januárnak sűrű kőde lebegett. —

IV.

A T E R M É S Z E T.

Azt álmodtam, hogy egy földalatti magas boltozatú nagy teremben vagyok. — A terem közepén egy előkelő női alak állott, dúsráncú zöld ruhában. — Fejét kezére támasztva mély gondolkozásba látszék merülni.

Mindjárt tudtam, hogy ez asszony a — természet volt, — és tiszteletteljes félelem tölté el egész belsőmet.

Közelebb mentem és miután mélyen meghajoltam fölkiálték: Oh! te közös anyánk, mire gondolsz? Talán az emberiség jövő sorsára? Vajon hogyan érheti el a legmagasabb tökélyt, hogyan lehetne legboldogabb?

S az asszony lassan emelé hozzám setét, fenyegető szemeit. — Ajkai mozogtak — és vascörgéshez hasonló, hatalmas hangján megszólalt:

„Arról gondolkodom, mikép lehetne nagyobb erőt adni a bolha combjainak, hogy ellenségétől könnyebben védhesse magát — Nincs egyensúly támadás és védelem között. — Helyre kell azt ismét állítani. —

„Talán nem gondolsz arra“ hebegém újra. — Hát nem vagyunk-e mi emberek, legkedvesebb gyermekid?“

Az asszony kissé ráncba vonta homlokát. —

„Minden teremtmény az én gyermekem“ mondá és én egyformán gondoskodom mindenikről és egyenlően pusztítok el mindent. —

„De a jó . . . ész . . . igazság“ hebegém.

„Ezek csak emberi szavak viszonz az érezhang:“ Én nem ismerek sem jót, sem rosszat . . . . A ti okosságtok nekem nem szab törvényt . . . És mi az igazság? . . . . Eletedet én adtam neked és én fogom tőled ismét elvenni és másnak adni, — féregnek vagy embernek . . . az nekem mindegy . . . te azonban vigyázz magadra és ne okoskodj!“

Még akartam valamit mondani, de körülöttem a föld inogni kezdett és — fölébredék. —

V.

A koldus.

Végig mentem az utcán. — Egy koldús, összetört agg jön felém. — Lángoló, könnyező szemek, kéklő ajkak, szaggatott rongyok, undorító sebek, — ő mi irtóztatón sujtotta a szükség e nyomorult teremtest.

Felém nyújtá földagadt piszkos kezeit. — Nyögött, nyöszörgött, segélyért esedezett. — Kutatni kezdtem minden zsebemet. De sem erszény, sem óra, még zsebkendő sem volt nálam, semmit sem vettem volt magamhoz. A koldús még mind mellettem állott és kinyújtott keze lassan reszketett és vonaglott. Meghökkenem és zavaromban piszkos reszkető kezeit fogtam meg; „Ne haragúdj bátyám, de semmim sincs“. A koldús hozzám fordítja lángoló szemeit, kéklő ajkai mosolyogni kezdenek és ő is megszorítja hideg ujjaimat.

„Áldjon meg az isten, öcsém, ezt is köszönöm, hisz ez is ajándék!“

Érzem, hogy én is ajándékot kaptam bátyámtól. —

Ford. MAHLER IGNÁCZ.

EMLÉKSZÉL-E?

Virágaid között lebegtünk,

Emlékszel-é lányka még ?

Kart-karba öltve és fölöttünk

Mosolygó tiszta volt az ég.

Számomra egy rózsát szakasztál,

És szépségét magasztalád,

Dicsértem én is s lehajulva

Szivtam kábító illatát !

... Azóta évek multak el már,

De mégis mindig visszasír

A múlt ködéből három emlék :

A rózsza, csillag és zephyr...

Es mint a lepke künn a réten

Egyik virágról másra száll,

Ép úgy lebegtél mindegyikhez

Kik közt a legszebb te valál !

S mikor a nappal éjbe ment át

S a kertre égi fény derült,

A kis zephyrek halk dalába

Szerelmes sóhajunk vegyült.

ifj. Brády Albert.

EGY ELSZÁRADT VIRÁGHOZ.

Kis virágom, szép ibolyám,

Elhervadott emlékem,

Te vagy tőle egyetlenegy

Vigasztalom énnékem. . . !

Elvesztette szirmod már az

Üdeséget, illatot,

De rád nézek s úgy mint régen,

Szivemet úgy áthatod . . . !

Suttogóan kérдем tőled

Hervadt emlék, szép virág :

Szivem szépe, lelkem lelke

Gondol-e még néha rád ? !

Gondol-e még permetegre,

Nyári napnak fényére,

S emlékszik-e a suttogó

Lágyan csengő beszédre. . . !

Ha az emlék, nyári napfény

El van régen feledve :

Hogy ne lenne szegény szivem

Olthatatlan szerelme . . . !

H. Dezső.

A MI VÁRKERTÜNK.

— Karcolat. —

Csöndes estén, midőn a holdnak sugarai beárnyozzák a kavicsos utakat, a játszi szellők enyelegve kergetik egymást és valami megfoghatatlan hang kél a lombok között: mily ábrándozásra készítő hely ez a mi várkertünk . . . Tavaszkor, midőn a természet egész pompáját kitarja, midőn tarka színvegyületű virágok által van behintve a pázsit, mily andalítólag hat a kedélyre a várkertnek költőileg szép egyszerűsége . . . Nincsenek ott titkos lugasok, elrejtett zúgok, hol csak a bűn ütheti fel tanyáját, nincsenek magas sudar jegenyék; nincs ott semmi mesterkélt pompa, dísz . . . Egyszerű fák emelkednek, melyeknek hűsében édesebb a pihenés, egyszerű mezei virágok, melyeknek illata kábitóbb más virágokénál. És aztán a szellő is más nyelven beszél és más nyelven dalol a madár is . . . ! Hallgasd meg csak a szellő titkos beszédét, mit susog? figyelj csak a madár énekére, mit dalol? . . .

És ha elteltél szellő susogással, madár énekléssel, kérdezd meg az ódon falakat, hogy a szellő mért csókol szüntelen és a madár mért dalol örökké szerelmet? . . .

Régesrégén történt: mikor még várkertünk nem volt beültetve zöldülő fákkal, nem voltak utak, nem volt pázsit, hanem szanaszét heverő téglák, nagy kifarragott kővek, összeomlott bástya dűledékek hirdették, hogy itt hajdan szebb élet volt.

Az a nagy kórakás, valami emelvény lehetett, melyről a zenekar játszott a gyujtó dalait, az a tér előtte táncz helyiség, melyen a kecses magyar hölgyek járták a palotást, amott meg a szökőkút ezüst cseppjeivel, körülötte keleti pompával felékesített hölgyek nevetgélve, szaladgálva . . . !

És ime most ennek mind vége!

A szép tündéri kert romhalmaz már, nem keresi senki fel, csak úgy néha napján suttognak a városban, hogy láttak volna egy ifju párt a szökőkút melletti kórakáson.

A ki látta még azt is beszélte, hogy a férfi mindenestre katona tiszt lehetett, mert kardjának csörgése, a mint mászkáltak a romok között, nagyon is érthetőleg tudtul adta a leskeledőnek, hogy itt Mars fiával van dolga, a mit nincs mért kétségbe vonnunk, ha fontolóra vesszük, hogy hölgyeink mais bizonyos hagyományos rokonszenvvel viseltetnek a kardbojt iránt.

Ha már Sarolta és Aladár — így hívták a sze-

relmeseket — nem tudták elrejtteni titkukat a világ vizsga szeméi elől, hogy tudnám én? —

Történt biz' még efféle história elég e nagy világon azelőtt is, meg azután is.

Hogy szerették egymást, abban nincs semmi különös, no ez a mai világban valami prózai dolog, szerelemről beszélni most már nem is „schikk“, hisz a mai kor fogalma szerint a szerelem, melynek régebben oly magas és szent értelme volt, oly üresszó, hogy ha valaki merész és bátor volna, hogy ajánlatba hozza annak eltörlését, hát bizony nem ütné senki föbe, még talán ha egyébnek nem is, de akadémikusnak mindenestre megválasztanák.

Most ha valaki fiatal leánynak szerelemről kezd beszélni, kedves (már a kinek) arcfintorítással adja tudtára az illetőnek: hogy jaj de elcsépelet dologról beszél az úr! (Igen, mert a kedves már rég elcsépelte a szerelmet).

Más volt akkor a régi szerelmes világban! —

Aladár egyébről sem beszélt az ő imádott Saroltájának, mind szerelemről és még hozzá nagyokat is sóhajtot.

Mamár még a sóhajtás is elébb utóbb kimegy a divatból.

Míg a hölgy közelebb simulva édeskés hangon szólt:

— Úgy félek e vadregényes helytől . . . Mintha rémes árnyakat látnék elfutni szemeim előtt, mintha kísértetek kelnének ki e romok közül; mennyivel szebb lenne a várnak képe, ha a romok helyébe árnyadó fákat ültetnénk. Ide is egyet, hol most ülünk, hol annyi édes percet élveztünk, igen, ide a legszebbet, elneveznénk „szerelem fájának“ s oh be más lenne akkor e vár.*

S oly merengően tekintett a sötét távolba, mintha már látná a várkertet úgy a hogy ő elképzelte magának.

— Minek nekünk árnyas fákkal beültetett hely? — viszonzá a kardnak tulajdonosa, hisz nem épen úgy szeretjük-e egymást itt e romok közt is, mintha zöldülő pázsiton ülnénk?

— Igen de — válaszolt Sarolta — ha fákat ültetnénk, arra madár száll, fészket rak és én úgy szeretem a fészket rakó madarakat.

És itt oly csábítólag tekintett bálványára, hogy az jóllehet nem volt gyenge szivü, remegni kezdett. Támadt is olyan forma gondolata, hogy tán neki is kellene már fészket rakni, és abba bele vinni az ő egyetlen Saroltáját.

Aztán mondja valaki, hogy anyáink nem bírtak eles belátással Elhiszem én, hogy szerette a fészket ra-

kó madarat. Ilyen értelemben véve, ugyan melyik férjhez menendő leány nem szereti? . . .

No már ebben a tekintetben t. i. a házassulást illetőleg — Aladár dicséretére legyen mondva — egészen mai kori fogalmakkal birt.

Meg tett ő mindent Saroltáért, de hogy a legnagyobbat is megtegye, nem vitte rá lelkiismerete.

Hogy a várkertben most fák vannak és puha gyep, azt bizony Sarolta szép szemei okozták.

Azóta aztán lehetett ábrándozni, lehetett gondolni a fészket rakó madárra. Az ódon fal azt suttogja, hogy a szellő ekkor tanulta volna el a csókot, a madár ekkor tanult volna szerelemről dalolni. Hanem a boldog perceket megzavarta valami és ez nem volt más, mint egyrendelet, mely Aladárt a világ tulsó felére deportálta. Lehet, hogy a kormány nem tudott semmit e szerelmi viszonyról, mert különben nem tett volna tönkre két forrón szerető szívet.

Ha az ősz jöttével hervad a virág, lehullnak a fák levelei, úgy hervadt Sarolta, lehulltak arcának rózsái, szeme elvesztette ragyogó fényességét. Es a napok azért csak folytak, az évek teltek, a várkertben nőttek a fák, a madarak fészket raktak, de az ő szívének nem volt több öröme. Sokszor bolyongott a várkertben, ismerős volt előtte a madár éneklése, a szellő susogása, de ez neki csak bánatot okozott. emlékeztette, hogy ő is volt egyszer boldog!

És ha az idők folynak, telnek, hát a fekete haj is kezd gyérülni, szürkülni.

Szegény Sarolta — Sári néni lett .

. . . Aladárról nem lehetett hallani többé, mindenkielfelejtette, csak az ő szive vert még, ha rá gondolt; csak az az ő szive dobogott, ha rá emlékezett. Kétkelkedhetnek mások az álmokban, de ő hitt álmban, hitte, hogy még egyszer látni fogja szive bálványát.

És látta is.

Mert a hogy eltették Aladárt innen máshova, ép úgy vissza is helyezték ide, — csakhogy ötven év múlva.

Sári néni kiállt az útca ajtóba, feltette a legszebb főköjtőjét, a legszebb ünneplőruháját: szíve úgy mint régen: lázasan dobogott, szeme úgy mint régen: szerelemtől villogott és keze úgy mint régen reszketett.

Hanem ha Sári néni egyedül várta Aladárt, nem úgy Aladár.

Az ezredes úr — mert már az volt — nyitott koscsiban robogott be a városba, mellette termetes asszonyosság ült, nyilván a felesége, szembe vele két hölgy, a kik termetük után ítélve lányai lehettek az asszony-ságnak.

Mikor Sári néni meglátta azt a rendjeles komoly urat a matrona mellett, hát egyet fordult vele a föld, ő pedig utána, míg föld és Sári néni oly közeli érintkezésbe jöttek, hogy Sári néni már nem tudott megválni attól.

Ugy kellett bevinni holtan.

A várkert fái azóta megnöttek, a kert maga megszépült, de mintha a szellő csókja, mellyel az ott sétálókat illeti, nem volna oly édes mint akkor, a madár éneke nem lenne oly vig, mit akkor mikor még Sári néni — Sarolta volt.

— ZSÓ.

EPIGRAMMÁK.

A leányhoz.

I.

A szépségért vagy oly fenhéjázó, te leány! Mért?

Nem szépség mi díszít, az az erény, ne felejtsd! . . .

II.

Büszke vagy oh! arcodra, holott nem is a te sajátod;

Isten adá neked és elveszi majd az idő.

Egy úri hölgyhöz,

Néha napon, ha vagy egyszer dolgozol, úri kezedre

Keztyüt húsz. Minek az? Rested az a mi jó?! . . .

A szászvárosi „Arany János-kör“ tagjaihoz.

Dísz öltönyt igyekeztetek adni kicsiny lapotoknak;
Gyakran ürességet rejt csak el e boríték:

Czélunk a mi szemünknek előtte lebeg, hogy

Tartalom adja meg azt, szívre s kedélyre mi hat...

Egy önhitt fűzfa-poétához.

Könnyü futam van versedben s vele ifju dicsekszel,

Szűnj a dicsekvéssel, csak eszed az a mi fut...

Szt. Miklós.

A thea.

— Humoreszk. —

írta HEINE HENRIK.

Ezen kis történet, melyet elbeszélni akarok, a luccai fürdőben történt.

Ne félj, kedves olvasó, nincs benne politika, egyedül csak bölcsélet, vagy ha inkább szereted: bölcséleti morál. De valóban politikus vagy, midőn a politikáról mit se akarsz tudni, hisz úgy is csak kellemetlen vagy megalázó dologokat tudnál meg. Pajtásaim jogosan nehezteltek reám, hogy az utóbbi években csaknem egyedül a politikával foglalkoztam, sőt ily tartalmi könyveket is adtam ki. „Mi ugyan nem olvassuk azokat mondák, de aggaszt, hogy Németországban, a bölcsészeti és költészeti hazájában, ilyesmit kiadnak. Ha nem akarsz velünk álmodni, legalább ne költs fel minket édes szenderegésünkből, Hagyd abla a politikát, ne pazarold erre szép idődet s ne hanyagold el szép költői tehetségedet, térj meg, írj szerelmi dalokat, tragédiákat, novellákat, — tárd elénk művészetedet egész nagyságában.“

Legyen hát, én is iehajtom fejemet a költészeti puha váncosára s elmondom kis történetemet:

A bölcséleti morál benne az: hogy olykor nevetségessé lehetünk, anélkül hogy legkevésbé hibásak volnánk. Tulajdonképen az egyesszám első személyt kellett volna használnom e mondatnál. — ebbe is beleegyezem szívesen, kedves olvasó, csak arra kérek ne neved ki mert én hibás nem vagyok. Mert hát az én hibám-é, ha jó ízlésem van, ha roppantul szeretem a jó theát? — Es én hálás ember vagyok; midőn a luccai fürdőben voltam, házi gazdám mindég oly kitünő

theával szolgált milyet soha se ittam, s én ezért őt nagyon megdicsértem,

S ezt a dicséretet gyakran ismételttem lady Woolennél is, ki velem egy házban lakott, és ő ezen fölötté csodálkozott, mert, amint gyakran panaszkolta, minden könyörgése daczára sem juthatott jó theához, míg nem kényszerűségből nem hozatott Livornoból gyorspostán.

„De ez aztán felséges“ tette hozzá édes mosollyal.

Milady, mondtam én fogadok, hogy az enyém sokkal jobb.

Erre a hölgyeket, kik történetesen jelen voltak, meginvitáltam egy csésze theára, és ők megígérték, hogy másnap hat órára eljönnek ama kis dombra, hol oly meghittten mosolyog az emberre a gyönyörű szép vidék, s oly zavartalanul lehet elfogyasztani egy csésze theát.

Az óra eljött, terített asztalan friss vajas kenyér mosolygott szép vendégeim felé — de a thea nem jött.

Hat óra volt, majd fél hét is elmúlt, a hegytől vét már körülkigyózá az alkony sötét árnyéka, az erdő lombjai közt incselkedve játszott az alkonyi szellő a madárkák dala mármár elhangzott — és a thea nem jött. A nap búcsusugarai már csak itt, ott a hegyek ormán tévedeztek, és én figyelmeztettem erre a hölgyeket, mondva, hogy a napsugarak búcsut intenek, és szinte látható, mily keletlenül válnak el társaságtól.

Ez jól volt mondva — de a thea még se jött.

Valahára, valahára, jön kikelt arccal a házigazda és kérdezi: hogy nem akarnánk sorbettet inni a thea helyett?

„Theát! theát!“ kiáltánk egyhangulag.

És pedig ugyanabból, mondám, melyikből minden nap ittam.

„Ugyanabból? — Ah az lehetetlen, kegyelmes úram!”

Miért lehetetlen? kiáltám mérgesen.

Az én házigazdám mind zavartabb lett, hebegni, dadogni kezdett; csak hosszú vonakodás után határozta el magát a vallomásra — és a szörnyű talány oldva volt.

A kedves háziúr ugyanis értette azt az ösmertes művészetet, hogy a theás fazakat, melyből már egyszer ittak, ismét teletöltötte forróvízzel, és a thea mely nekem oly kitűnően ízlett, melyet úgy dicsértem nem volt más, mint a melyet lady Woolen Livernóból hoztatott gyorspostán, melyet a háziúr oly praktikusan fel tudott használni.

A luccai fürdők rengetegei és hegyóriásai százaszorosán viszhangozták a hangos női kacajt . . .

Ford. Ifj. Brády Albert.

APRÓSÁGOK.

— *Arany szép reményel*, oly nagy lelkesedéssel kezdte meg körünk az évet és alig kezdte meg máris búcsút kellett vennünk egyik tagtársunktól: ifj. Brády Alberttől.

Még nem hulltak volt le a fákról a levelek, még nem hervadtak el mind a virágok, még lehetett hallani a madarak vidám éneklését, midőn körünk titkára súlyos betegségbe esve, haza menni volt kénytelen.

De biztasson a remény, hogy nem sokáig fogjuk őt nélkülözni és még mielőtt a tavasz a réteket behintené illatos virágokkal, mielőtt a dalos madarak vissza szállnának, hogy a reményt, óhajt, vágyat, epe-dést vissza hozzák — látni fogjuk körünkben őt . . .

Addig is a jegyzői teendők teljesítését Schul Győző t. t. volt szíves elvállalni.

— Az „Arany János-kör“ az idén már 8 gyűlést tartott. Az alakuló gyűlésen a tisztviselők választattak meg. Elnök lett Herman Dezső, jegyző ifj. Brády Albert, könyvtárnok Máhler Ignác, lapfelügyelő Csulay Lajos.

A választmány a következő tagokból áll: Schul Győző (a VIII. osztályból,) Sükösd Jenő (a VII. osztályból), Ajtay Aladár (a VI. osztályból), Vida József (az V. osztályból).

A nyolc gyűlés alatt szavalat volt a legtöbb, és itt különösen Máhler Ignác könyvtárnokot említjük meg, ki egy ízben Poe Edgard híres „Holló“-ját is előadta. S úgy a szép költemény, valamint a mély érzéssel előadott szavalat nagy hatást keltett. Mellette Kriványi György tűnt ki. Fordításokat gyakrabban Máhler Ignác, Sztáncsai Miklós és Schul Győző nyújtottak. Eredeti munkákat az elnökön kívül még Sztáncsai Miklós és Brády Albert készítettek.

— *Könyvtárunk kezd gyarapodni*, és ezt különösen tagtársainknak köszönhetjük, kik becses ajándékaikkal folytonosan gazdagítják. Lapunkban állandó rovatot nyitunk az ajándék könyvek nyugtázására és kérjük tagtársainkat valamint az olvasó közönséget, hogy a mennyiben lehetik, adományaikkal könyvtárunkat gyarapítani sziveskedjenek.

Ezuttal a következő ajándékok érkeztek be:

Máhler Ignáctól: A tatárjárás Szalay L.-től.

Schul Győzöttől: Péter Péter Jókay Mórtól.

Herman Dezsőtől: a „jó könyvek“ több füzeté, Vachott S. versei, Bernáth G. élcei, Vachott S.-né ifjúsági iratai, Árvai A. Szerelem hatalma, Avéd J. az örmény nemzet irod. tört. Jósika M. rege-gyöngyei, A tör. (vigjáték) Várady Antaltól, A székelgyűlés (vig.) Bercik Arpádtól.

Nagy Gézáttól: Nevelési beszélyek Honthy Lászlótól, Beszélyek (több szerzőtől), Természet ellen (írta Ráhel), Fekete gyöngy (írta Sardou V.)

Sztáncsai Miklóstól: A Duval ügy (írta Capendu E.) Két házasság (Névtelentől), A szép rabszolga-leány.

Gönczi Ödöntől: Naplomból (Izidorától), Ince János egy halotti beszéde.

Simon Gézáttól: A cár-gyilkos (írta Krátky J.)

Schiszel Alberttől: Nemzeti lant (szerk. Kulifay Ede), A világ népei (írta Benicky I.)

Fogadják a fent nevezett úrak a körnek halás köszönetét.

Végül egy szép ajándékról kell még említést tennünk. Székely Aladár úr a „Gondúzó“ kiadója értesülvén körünknek hazafias céljairól, két képet volt szíves körünknek ajándékozni, e sorok kíséretében:

„Tekintve a hazafias célt, melyet t. körük maga elé tűzött, Kossuth Lajos és Deák Ferenc aranyos keretbe foglalt, olajnyomatu mellképeit helyiségök díszítésére e hó 1-én elküldöttük és őszintén kívánjuk,

hogy hazafias, nemes törekvésüket a legnagyobb siker koronázza.*

A képekért s a szives kívánatért a t. kiadó úr fogadja hálás köszönetünket.

— *Az olvasó terembe* ez ideig a következő lapok járnak: *Budapesti Hírlap* (Herman Dezső ajándéka), *Élet és Irodalom* (Máhler Ignác ajándéka), *Magyar Salon* (Ertl Jenő ajándéka), *Magyar Ifjúság Lapja* (Dr. Toldy László egytan. úr ajándéka), *Hunyad* (Németh László a.), *Gondűző* (Szepesi Gusztáv ajándéka), *Erdélyi Értesítő* (Sztáncsay Miklós ajándéka), *Fővárosi Lapok*, *Borsszem Jankó*, *Hasznos Mulattató*, *Ország-Világ*, *Vasárnapi Ujság*. A lapok értéke 100 ft.

— *A nagyenyedi cv. ref.* Bethlen főtanoda theologiai dalkara f. hó 15-én saját pénztára gyarapítására táncsal egybekötött hangversenyt rendezett, melyre körünk is meglelt híva. Mint utólag értesülünk a hangverseny igen fényesen sikerült.

— *Ijj. Brády Albert* körünk titkára egy igen csinos verset közölt a „Hunyad“-ban.

Azt hisszük, hogy t. olvasóink kívánságának teszünk eleget, ha a szép költeményt lapunkban is közöljük.

A költemény, melynek címe „Itt van az ősz...“ így hangzik:

Itt van az ősz, hull a levél,
A természet ruhát cserél,
Nincs dal többé, messze száll
A sok dalos kis madár.

Itt van az ősz, hideg esőkja
A réteket elhervasztja;
Háta megett vár a tél,
A természet elalél.

Itt van az ősz, bús szívemnek
Virágai jelenyésznek,
Remény, óhaj messze száll,
— Mint a dalos kis madár...

— *A sárospataki tanuló* ifjúság szeptembertől kezdve lapot indított meg; címe „Sárospataki Ifjúsági Közlöny“, melynek 3-ik száma ép most jelent meg igen változatos tartalommal. Érdekes benne Szemere Bertalannak egy ifjúkori levele, mely 1830-ban kelt és irodalmi kör alakíthatására kér engedélyt a gondnokságtól.

— *Lode Rezső* körünk volt könyvtárnoka meleg sorokban üdvözölte az ujonnan megválasztott tisz-

viselőket és a körnek összes tagjait. A megemlékezésért köszönő-iratot intézett hozzá a kör.

— *Az ifjúsági könyvtár* a szüreti szünetidő alatt újra rendeztetett. A rendezést Herman Dezső és Sztáncsay Miklós végezték.

— „*Uj nemzedék*“ ezimel dr. Sziklay János szerkesztésében középiskolai tanulók számára új lap indult meg.

A lap igen ügyesen van szerkesztve, megérdemelné, hogy a tanulók közt minél szélesebb körben elterjedjen.

— *Pályázat*. *Schul Győző* 2 frt. jutalmat tűz ki egy tanulmány írására. A pályamunkák beküldésének határideje a husvéti szünetidő végével jár le.

— *Uj könyv*. *Csűrös Pál*, tanodánk egyik s. tanára a jövő hónapban ki fogja adni irodalmi dolgozatait.

— *Lapunk zártakor* vesszük a következő sorokat:

Az ifjúság munka kedvét fokozandó 2 frt. jutalmot tűzök ki egy költeményre, mely legalább is 10 versszakból álljon, továbbá 3 frtot egy történelmi rajzra, melynek tárgya Szászváros multjából legyen véve.

A pályamunkák szépen leírva, a szerző nevét rejtő, zárt jelíges levéllel ellátva az „Arany János-kör“ elnökségéhez 1884 december 15-ig küldendők be.

A jutalomra méltó munka a lapba is megjelenhetik.

A pályamunkák megbirálására a „Bokréta“ szerkesztő bizottságát kérem fel.

Szászváros 1884. november 14-én.

Tisztelettel

C. L.

Felhívjuk rá tagtársaink figyelmét.

— *A Magyar Salon* decemberi füzete az eddigieknél is díszesebb kiállításban jelenik meg.

Közli Kossuth Lajos sajátkezüleg irt emléksorait Kazinczy Gábor albumából, Teleki Sándortól csevegést hoz Munkácsiról, Lónyay M. gr. irodalmi hagyatékát Vikár Béla fogja bemutatni. *Beszélyeket* Balázs Sándor, Gabányi Árpád, Nogál Janka és Hentaller Lajos irnak bele.

Szerkesztői üzenetek.

„*Karácsonkor*“, „*Máriához*“ című versek szerzőjéhez. A költeményeket nem közölhetjük — nagyon katolikus zamattal vannak írva.